

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินการตามมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ของอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา

Factor Affecting Operation of Dual Vocational Education Standard Management System of Chachoengsao Vocational Committee

เอกราช เจริญสวัสดิ์* พรทิพย์ คำชาย และ หนึ่งฤทัย เมฆวาทต์¹

Ekkarat Charoensawat* Pornthip Khamcha¹ and Nuengruthai Mekwathat¹

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์
จังหวัดฉะเชิงเทรา 24000

*Educational Administrator Program, Faculty of Education, Rajabhat Rajanagarindra University,
Chachoengsao 24000*

*To Whom correspondence should be address. e-mail : jarionsawat@gmail.com

Received: 19 July 2019, **Revised:** 25 August 2019, **Accepted:** 19 September 2019

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินการตามมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา 2) ระดับการดำเนินการตามมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา 3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินการตามมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษากับการดำเนินการตามมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา 4) ปัจจัย คุณภาพชีวิตในการทำงานของครู การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ การสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นทางสติปัญญา การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ส่งผลต่อการดำเนินการตามมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหาร ครูผู้สอนและครูฝึกสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา จาก 7 สถานศึกษา จำนวน 214 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็น แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติพื้นฐาน การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย พบว่า 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินการตามมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) การดำเนินการตามมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์

ระหว่างปัจจัยกับการดำเนินการตามมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับมากที่สุด ($r_{xy} = .978$) 4) ปัจจัย การกระตุ้นทางสติปัญญา การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล คุณภาพชีวิตในการทำงานของครู การสร้างแรงบันดาลใจ และการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ สามารถพยากรณ์การดำเนินการตามมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา ได้ร้อยละ 83.80

คำสำคัญ : มาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี คุณภาพชีวิตในการทำงานของครู การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ การสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นทางสติปัญญา การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

Abstract

The purposes of this research were to study 1) the level of factor affecting operation of dual vocational education standard management system of Chachoengsao Vocational Committee 2) the level of operation of dual vocational education standard management system of Chachoengsao Vocational Committee 3) the relationship between factor affecting operation of dual vocational education standard management system of Chachoengsao Vocational Committee and operation of dual vocational education standard management system of Chachoengsao Vocational Committee 4) factor affecting operation of dual vocational education standard management system of Chachoengsao Vocational Committee affecting the operation of dual vocational education standard management system of Chachoengsao Vocational Committee. The samples were 214 administrators teachers and trainer in establishment of Chachoengsao Vocational Committee. The research instrument was a five rating scale questionnaire. The quality check on research data collecting tool found was at 0.97. The statistics used for data analysis were basic statistics, Pearson's Product Moment Correlation and multiple regression analysis.

The research results were as follow: 1) The level of factor affecting operation of dual vocational education standard management system of Chachoengsao Vocational Committee was at high level. 2) The level of operation of dual vocational education standard management system of Chachoengsao Vocational Committee was at high level. 3) The relationship between factor affecting operation of dual vocational education standard management system of Chachoengsao Vocational Committee and operation of dual vocational education standard management system of Chachoengsao Vocational Committee was at most highly positive ($r_{xy} = .978$) with the statistical significance .01 4) The factors affecting standard operation of dual vocational education under Chachoengsao vocational education were the intellectual stimulation, the individual consideration, the teachers' work life quality, inspiration motivation, and the idealized influence. It could be used to predict the standard operation of dual vocational education under Chachoengsao vocational education at 83.80 with the statistical significance of .01.

Keyword: dual vocational education standard management system, vocational education, the quality of teacher work life, the Idealized Influence, the Inspiration Motivation, the Intellectual Stimulation and the Individualized Consideration

บทนำ

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานหลักของประเทศที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการศึกษาด้านวิชาชีพ โดยพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 มาตรา 8 ที่กำหนดให้ การศึกษาระบบทวิภาคี เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่เกิดจากข้อตกลงระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันกับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐในเรื่องการจัดหลักสูตรการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล โดยผู้เรียนใช้เวลาส่วนหนึ่งในสถานศึกษา ซึ่งในการจัดแผนการเรียน แผนการฝึกอาชีพ การวัดผลและประเมินผล จะเป็นการจัดทำร่วมกันระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ โดยคาดหวังว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากระบบทวิภาคีนั้น จะมีความรู้ทักษะ ทักษะที่พร้อมต่อการทำงาน การดำเนินการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สามารถสร้างความร่วมมือทั้งในส่วนของสถานศึกษากับสถานประกอบการเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครูอาชีวศึกษา อีกทั้งสามารถพัฒนาความรู้ความสามารถของครูด้วยการส่งครูเข้าฝึกงานกับสถานประกอบการและพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย

การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีจะดำเนินไปด้วยดีหรือประสบความสำเร็จตามมาตรฐานนั้นจะต้องดำเนินการจัดการศึกษาหลายด้าน ดังที่ ประภาพรรณ ปวีวรรณ, ช่อเพชร เบ้าเงิน และชาญชัย วงศ์ศิริสวัสดิ์ [1] กล่าวว่า การพัฒนาการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีมุ่งในแนวทางการพัฒนาองค์ประกอบต่าง ๆ ตามระบบทวิภาคี การพัฒนาจึงต้องเริ่มจากการพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน ครูผู้สอน การใช้สื่อ เทคโนโลยี การวัดผลประเมินผล รวมทั้งการนิเทศ กำกับ ติดตามผลการฝึกอบรมและการเรียนรู้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ประภาส เกตุไทย [2] ที่ศึกษาพบว่า ด้านครูผู้สอน ด้านผู้บริหาร เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อสภาพการบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01

อาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทราเป็นการรวมกันของสถานศึกษาประเภทอาชีวศึกษาในจังหวัดฉะเชิงเทราเข้าด้วยกัน จำนวน 7 สถานศึกษาโดยมีหน้าที่กำหนดยุทธศาสตร์และรับผิดชอบเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ การวิจัยและพัฒนาแผนกำลังคนอาชีวศึกษาในระดับจังหวัดให้เชื่อมโยงและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ นโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาและยุทธศาสตร์การพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาในพื้นที่จังหวัด ประสานส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือกับสถานประกอบการร่วมจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพของสถานศึกษาอาชีวศึกษาภาครัฐและโรงเรียนเอกชนในระบบประเภทอาชีวศึกษา [3] ได้มีการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีในหลายสถานศึกษา

จากการวิเคราะห์จากรายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 3 พ.ศ. 2554-2558 ของสถานศึกษาในอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทราจำนวน 7 สถานศึกษาโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานการศึกษา (องค์การมหาชน) ที่ได้มีจุดที่ควรพัฒนาและข้อเสนอแนะให้แต่ละสถานศึกษาในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่ควรทำความเข้าใจกับสถานประกอบการเพิ่มขึ้นหรือจัดการศึกษาระบบทวิภาคีกับสถานประกอบการเพิ่มขึ้นหรือฝึกทักษะปฏิบัติให้กับผู้เรียนเพิ่มขึ้นหรือร่วมมือกับสถานประกอบการเพื่อรับรองมาตรฐานด้านอาชีพ พบว่า มีจำนวนสถานศึกษา 6 สถานศึกษาที่จะต้องปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนร่วมกับสถานประกอบการและจากรายงานเรื่อง การปฏิรูปอาชีวศึกษาของประเทศไทยต่อสถาบันการวิจัยเพื่อพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ) ปรากฏว่า การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคียังประสบปัญหาหลายด้าน ทำให้ผู้เรียนอาชีวศึกษาระบบ ทวิภาคีของประเทศไทยไม่เพิ่มขึ้นคือ ในปัจจุบันไม่สามารถป้องกันไม่ให้เกิดการแย่งตัวผู้ที่ได้รับลงทุนฝึกอบรมจากสถานประกอบการที่จัดทวิภาคี อีกทั้งการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคียังไม่มีระบบประกันคุณภาพผู้จบการศึกษา ขาดองค์กรกลางที่จะเข้ามาช่วยประสานระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ [4] และจากรายงานการติดตามและประเมินผล การจัดการ

อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี พบว่า งบประมาณที่จัดสรรสำหรับการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีขาดแคลนและไม่เพียงพอทำให้ครูฝึกสอนไม่ได้รับผลตอบแทนจากการสอน รวมถึงงบประมาณสนับสนุนการทำงาน เช่น การออกไปนิเทศนักเรียน นักศึกษาก็ไม่เพียงพอเช่นเดียวกัน อีกทั้งรายงานยังพบอีกว่า ครูอาจารย์ในสถานศึกษาต้องมีความรู้สึกร่วมและเห็นถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีจึงจะทำให้อาชีวศึกษาระบบทวิภาคีประสบความสำเร็จได้ [5]

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาว่า มีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อการดำเนินการตามมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา การศึกษาครั้งนี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่น่ามากำหนดนโยบาย กฎ ระเบียบ วางแผนในการบริหารจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษา สามารถดำเนินการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีให้เป็นไปตามมาตรฐานเพื่อพัฒนากำลังคนของชาติได้ตรงตามที่ตลาดแรงงานต้องการ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินการตามมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา
2. เพื่อศึกษาระดับการดำเนินการตามมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินการตามมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษากับการดำเนินการตามมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา
4. เพื่อศึกษาปัจจัย คุณภาพชีวิตในการทำงานของครู การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ การสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นทางสติปัญญา การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ส่งผลต่อการดำเนินการตามมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรในการวิจัย ครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอนและครูฝึกในสถานประกอบการสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา ปีการศึกษา 2561 จำนวน 7 สถานศึกษา รวมทั้งสิ้นจำนวน 473 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้ เป็นผู้บริหาร ครูผู้สอนและครูฝึกในสถานประกอบการสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา ปีการศึกษา 2561 จาก 7 สถานศึกษา จำนวน 214 คน ได้มาโดยการดำเนินการดังนี้ 1) กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน [5] ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 214 คน 2) คำนวณเทียบบัญญัติไตรยางศ์จำแนกตามสถานศึกษาทั้ง 7 สถานศึกษา พิจารณาจากจำนวนของผู้บริหาร ครูผู้สอนและครูฝึกในสถานประกอบการ โดยใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple random Sampling)
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่านตรวจสอบหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา ภาษาที่ใช้ในแบบสอบถาม จากนั้นนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ทำการปรับแก้แบบสอบถามตามคำแนะนำแบบสอบถามไปใช้กับผู้บริหาร ครูผู้สอนและครูฝึกในสถานประกอบการที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คนที่อาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรีเพื่อตรวจสอบหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม พบว่า แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้ 1) ผู้วิจัยขอหนังสือจาก บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลไปเสนอต่อผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทราจำนวน 7 สถานศึกษา ได้แก่วิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทราวิทยาลัยเทคนิคจุฬาภรณ์(ลาดขวาง)วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทราวิทยาลัยสารพัดช่างฉะเชิงเทราวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีฉะเชิงเทราวิทยาลัยการอาชีพพนมสารคามและวิทยาลัยการอาชีพบางปะกง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 2) ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทราทั้ง 7 สถานศึกษาด้วยตนเอง และ 3) ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามตามวันและเวลาที่กำหนด

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามจากนั้นดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ แบบ Enter

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินการตามมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1 ระดับปัจจัยคุณภาพชีวิตในการทำงานของครู ผลการวิจัย มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา เห็นความสำคัญของคุณภาพชีวิตในการทำงานของครู สอดคล้องกับงานวิจัยของ กรองกาญจน์ เอกพิพัฒน์วงศ์ [6] ที่พบว่า คุณภาพชีวิตในการทำงานของครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดสตูลอยู่ในระดับมาก

1.2 ระดับปัจจัยการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ผลการวิจัย มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา มีการแสดงออกให้เห็นเป็นรูปธรรม ในการเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่ครู จนครูยอมรับและศรัทธา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญตา เกื้อกุลรัตน์ [7] พบว่า การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

1.3 ระดับปัจจัยการสร้างแรงบันดาลใจ ผลการวิจัย มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา สร้างแรงจูงใจหรือทำให้ครูเกิดแรงบันดาลใจ ว่าครูมีคุณค่าและมีความสำคัญ รวมถึงทำการสร้างแรงจูงใจให้ครูได้เห็นถึงพลังและความเชื่อมั่นของครูเองว่าสามารถที่จะปฏิบัติงานที่ทำทายความสามารถได้ พร้อมทั้งจะมุ่งมั่นอุทิศตนรักและผูกพันต่อองค์กร สอดคล้องกับงานวิจัยของ กัทธกร วงศ์สกุล [8] ซึ่งพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ในเขตลาดกระบัง ด้านการเป็นผู้สร้างแรงจูงใจ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

1.4 ระดับปัจจัยการกระตุ้นทางสติปัญญา ผลการวิจัย มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา สนับสนุนให้ครูเกิดความคิดริเริ่ม มีการกระตุ้นให้ครูได้ตระหนักถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา เพื่อให้ครูหาแนวทางแก้ปัญหาในสถานศึกษาในแบบที่แตกต่างจากเดิม และมีประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาได้จริง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สันติ หอมทวีโชค [9] พบว่า ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี การกระตุ้นทางปัญญา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

1.5 ระดับปัจจัยการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ผลการวิจัย มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา แสดงออกให้ครูเห็นว่าผู้บริหารเห็นความสำคัญของครูเป็นรายบุคคล มีการดูแลช่วยเหลือพัฒนาครูเป็นรายบุคคลอย่างต่อเนื่อง คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของครู อีกทั้งส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาตนเองเป็นรายบุคคลสอดคล้องกับ งานวิจัยของ สมเกียรติ บาลลา [10] ที่พบว่าระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอเมืองปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2. ระดับการดำเนินการตามมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ระดับการดำเนินการตามมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา มีการดำเนินการ เตรียมความพร้อมผู้เรียน ในเรื่อง การคัดเลือกผู้เรียนในด้านความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นงนุช เพ็ชรชนะ [11] ที่พบว่า สภาพการบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีลำพูน ด้านครูและครูฝึก มีความเห็นว่ามาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2.2 ระดับการดำเนินการตามมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา มาตรฐานการบริหารจัดการ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา มีการดำเนินการ ด้านการจัดทำหลักสูตร การจัดทำแผนการศึกษา การจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพ มีการวัดและประเมินผลด้วยวิธีที่หลากหลาย มีการทดสอบมาตรฐานวิชาชีพ ตลอดจนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรสำหรับนักเรียน นักศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรัชญนันท์ นิลสุขและปณิดา วรรณพิรุณ [12] ที่พบว่า ปัจจัยความสำเร็จของการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีประกอบด้วย ผู้บริหารเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน มีภาวะผู้นำและบริหารงานอย่างต่อเนื่อง

2.3 ระดับการดำเนินการตามมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา มาตรฐานด้านการจัดการเรียนการสอน โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา มีการดำเนินการ เกี่ยวกับ การบริหารธุรการ การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา การจัดทำเครื่องมือในการตรวจสอบและประเมินผล การวิเคราะห์ศักยภาพความพร้อมของสถานประกอบการ การจัดหาเงินทุนในการจัดการเรียนการสอน การลงนามข้อตกลงความร่วมมือ การมีส่วนร่วมรับผิดชอบค่าใช้จ่าย การจัดให้มีผู้ประสานงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรรณาดังสว่าง [13] ที่พบว่า ความสำเร็จของระบบทวิภาคีของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย มาตรฐานด้านการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2.4 ระดับการดำเนินการตามมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา มาตรฐานด้านคุณภาพความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา มีการดำเนินการตามข้อตกลงร่วมกัน โดยร่วมมือกัน บริหารทรัพยากร บริหารผลประโยชน์ สร้างเสริมประสบการณ์ให้กับบุคลากร การจัดทำสัญญาการฝึก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรัชญนันท์ นิลสุขและปณิดา วรรณพิรุณ [12] ที่พบว่า วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่ายมีการประสานงานกันอย่างใกล้ชิดระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ ร่วมแก้ไขปัญหาอุปสรรคและขัดแย้งกับขั้นตอน เห็นประโยชน์ที่จะได้ร่วมกัน เสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม มองระบบทวิภาคีเป็นการพัฒนา บุคลากรมากกว่าเป็นภาระของโรงงานจึงทำให้การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีประสบความสำเร็จ

3. จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับการดำเนินการตามมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทราผลการวิจัยสามารถแสดงได้ตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่กับการดำเนินการตามมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	Y	X
X ₁	1.00						
X ₂	.630**	1.00					
X ₃	.893**	.607**	1.00				
X ₄	.942**	.685**	.910**	1.00			
X ₅	.928**	.688**	.895**	.963**	1.00		
Y	.952**	.704**	.919**	.981**	.969**	1.00	
X	.957**	.657**	.906**	.968**	.957**	.978**	1.00

จากตารางที่ 1 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินการตามมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรากับการดำเนินการตามมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทราโดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับมากที่สุด ($r = .978$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนผลการศึกษาความสัมพันธ์รายปัจจัยกับการดำเนินการตามมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า

3.1 ปัจจัยด้านการกระตุ้นทางสติปัญญา มีความสัมพันธ์กับการดำเนินการตามมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทราอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ ($r = .981$) ซึ่งมีความสัมพันธ์กันในทางบวก ระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ รุจิรัตน์ นาคะรัมย์ [14] ที่ศึกษาพบว่า การกระตุ้นทางสติปัญญา มีความสัมพันธ์ระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กับความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครู ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2

3.2 ปัจจัยการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลมีความสัมพันธ์กับการดำเนินการตามมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบ ทวิภาคีของอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ ($r = .969$) ซึ่งมีความสัมพันธ์กันในทางบวก ระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภัทธกร วงศ์สกุล [7] ที่ทำการศึกษาพบว่า การเป็นผู้สร้างความสัมพันธ์กับผู้ตามเป็นรายบุคคลมีความสัมพันธ์ระดับค่อนข้างมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กับประสิทธิผลของการบริหาร โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครในเขตลาดกระบัง

3.3 ปัจจัยด้านคุณภาพชีวิตในการทำงานของครู มีความสัมพันธ์กับการดำเนินการตามมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทราอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ ($r = .952$) ซึ่งมีความสัมพันธ์กันในทางบวก ระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ งานวิจัยของ ปวีณา บัวชูกลิ่น [15] ที่ทำการศึกษาพบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครู โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านด้วยความสัมพันธ์กันระดับสูง

3.4 ปัจจัยการสร้างแรงบันดาลใจ มีความสัมพันธ์กับการดำเนินการตามมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ ($r = .919$) ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทางบวก ระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ จรรย์รัตน์ แก้วปิ่นจันทร์ [16] ที่ทำการศึกษาพบว่า การสร้างแรงบันดาลใจ มีความสัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลาง อย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .01 กับประสิทธิผลของการ

บริหารงานสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดลำปาง

3.5 ปัจจัยด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ มีความสัมพันธ์กับการดำเนินการตามมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบ ทวิภาคีของอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ ($r_{xy} = .704$) ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทางบวกระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมเกียรติ บาลลา [9] ที่ทำการศึกษายพบว่าการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์หรือการสร้างบารมี มีความสัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา อำเภอเมืองปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

4. ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินการตามมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบ ทวิภาคีของอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทราสามารถแสดงได้ตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินการตามมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา

ตัวแปร	b	S.E.b	β	t	sig
ค่าคงที่ (constant)	-.792	.065	-	-12.280	.000
ปัจจัยคุณภาพชีวิตในการทำงานของครู	.213	.039	.180	5.438**	.000
ปัจจัยการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์	.063	.018	.052	3.539**	.000
ปัจจัยการสร้างแรงบันดาลใจ	.100	.029	.089	3.376**	.001
ปัจจัยการกระตุ้นทางสติปัญญา	.493	.050	.456	9.761**	.000
ปัจจัยการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	.267	.044	.248	6.086**	.000

$R = .916, R^2 = .838, S.E._{est} = .13567, F = 1786.348, p = 0.00$

จากตารางที่ 2 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินการตามมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา สามารถพยากรณ์การดำเนินการตามมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา ได้ร้อยละ 83.80 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ปัจจัยที่มีอำนาจพยากรณ์มากที่สุด คือ การกระตุ้นทางสติปัญญา รองลงมา คือ การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล คุณภาพชีวิตในการทำงานของครู การสร้างแรงบันดาลใจ และการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุกัญญา แหม่อินทร์และสัมมาภรณ์นิษฐ์ [17] ที่พบว่า การกระตุ้นการใช้ปัญญา การสร้างแรงจูงใจโดยมีอำนาจการพยากรณ์ร้อยละ 45 และมีความคลาดเคลื่อน ± 0.314 งานวิจัยของรัตนา นาคมุสิก บรรจง เจริญสุขและวรวรรณะ บรรจง [18] พบว่า การสร้างแรงบันดาลใจมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับมากที่สุดกับประสิทธิผลของโรงเรียนอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .01 และมีสัมประสิทธิ์ถดถอยของการทำนายเท่ากับ 0.374 งานวิจัยของ อรุณรัตน์ บุ่งนาม [19] พบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทราเขต 2 งานวิจัยของ อุไรวรรณ คงสิม [20] ที่ศึกษาพบว่า การสร้างแรงบันดาลใจมีความสัมพันธ์ในระดับสูงกับองค์กรแห่งการเรียนรู้และ การสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นทางปัญญา และการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลสามารถร่วมกันทำนายการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ได้ร้อยละ 83.20 อย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .01 และ งานวิจัยของ จตุรภัทร ประทุม, ประยูร อิ่มสวาทและสมพงษ์ ปั้นหุ่น [21] พบว่า การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ สามารถทำนายประสิทธิผลของสถานศึกษาได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากการศึกษาพบว่า คุณภาพชีวิตในการทำงานของครู ด้านครูได้รับคำตอบแทนจากการทำงานเพียงพอ สำหรับค่าใช้จ่ายในการดำรงชีวิต มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับสุดท้าย ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรจัดสวัสดิการด้านต่าง ๆ สำหรับครูที่ทำการสอนระบบ ทวิภาคีเพิ่มมากขึ้น

1.2 จากการศึกษาพบว่า การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ด้านผู้บริหารปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี จนเป็นที่ยอมรับจากผู้ร่วมงาน มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับสุดท้าย ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครู

1.3 จากการศึกษาพบว่า การสร้างแรงบันดาลใจ ด้านผู้บริหารสร้างแรงจูงใจให้ผู้ร่วมงานเห็นถึงพลังในการทำงานของตนเอง มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับสุดท้าย ดังนั้น ผู้บริหารจึงต้องสร้างแรงจูงใจด้วยวิธีการต่าง ๆ ให้ครูเห็นพลังความสามารถที่ครูมีอยู่ ว่าครูสามารถแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาได้

1.4 จากการศึกษาพบว่า การกระตุ้นทางสติปัญญา ด้านผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานวิจารณ์หรือแสดงความคิดเห็น มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับสุดท้าย ดังนั้นผู้บริหารจึงควรเปิดโอกาสให้ครูได้วิจารณ์หรือแสดงความคิดเห็นเชิงสร้างสรรค์ ผ่านวิธีการต่าง ๆ เช่น การประชุมกลุ่มย่อย

1.5 จากการศึกษาพบว่า การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ด้านผู้บริหารให้ความสนใจเอาใจใส่กับผู้ร่วมงานให้พัฒนาความสามารถตามศักยภาพของตน ค่าเฉลี่ยเป็นอันดับสุดท้าย ดังนั้น ผู้บริหารจึงควร พัฒนาครูตามศักยภาพให้ทั่วถึง ทั้งครูอัตราจ้าง พนักงานราชการ ข้าราชการครู รวมถึง ครูฝึกในสถานประกอบการ ตามศักยภาพ

1.6 คุณภาพชีวิตในการทำงานของครู การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ การสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นทางสติปัญญาและการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการดำเนินการตามมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ต้องมีการวางแผนการดำเนินการ บริหารจัดการองค์การ กำหนดนโยบาย หรือเกณฑ์การทำงานให้มีความสอดคล้องเหมาะสมกับ คุณภาพชีวิตในการทำงานของครู นอกจากนี้ผู้บริหารจะต้องประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี สร้างแรงจูงใจให้กับครูและบุคลากร กระตุ้นให้ครูได้มีความเชื่อมั่นว่าครูมีความสามารถที่จะแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง รวมถึงคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลให้ครูสามารถพัฒนาตนเองตามศักยภาพ ซึ่งจะทำให้การดำเนินการตามมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาของอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทราเพิ่มมากขึ้น

1.7 จากการศึกษาพบว่า คุณภาพชีวิตในการทำงานของครู การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ การสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นทางสติปัญญาและการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ส่งผลต่อการดำเนินการตามมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาของอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา ต้องให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานของครู ความเป็นธรรมในการบริหารงานและพิจารณาสวัสดิการด้านต่าง ๆ ตลอดจนประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างสร้างแรงบันดาลใจในการทำงานร่วมกัน กระตุ้นเตือนครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ช่วยกันแก้ไขปัญหา รวมถึงส่งเสริมและพัฒนาครูและครูฝึกโดยกำหนดเป็นกลยุทธ์ในการบริหารสถานศึกษา บรรจุงลงในแผนการปฏิบัติราชการ ซึ่งจะส่งผลต่อการดำเนินการตามมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาของอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทราให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อการดำเนินการตามมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา

2.2 ควรมีการศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีที่ประสบความสำเร็จระดับชาติและนานาชาติเพื่อนำมาปรับใช้กับอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา

2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการดำเนินการตามมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา

เอกสารอ้างอิง

- [1] ประภาพรธรรม ปวีร์วรรณ ช่อเพชร เบ้าเงินและชาญชัย วงศ์สิริสวัสดิ์. รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุขององค์ประกอบที่ส่งผลต่อการพัฒนาการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์; 2559;10;2;201-214
- [2] ประภาส เกตุไทย. การพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในวิทยาลัยเทคนิคกลุ่มภาคเหนือตอนล่าง. [วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต].กำแพงเพชร: มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร; 2555.
- [3] สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2559. กรุงเทพฯ:สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา; 2559.
- [4] ณัฐสิทธิ์ รักเกียรติวงษ์. การปฏิรูปอาชีวศึกษาของประเทศไทย. กรุงเทพฯ:สถาบันการวิจัยเพื่อพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ); 2559.
- [5] สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. รายงานการติดตามและประเมินผลการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิคจำกัด; 2560.
- [5] Krejcie M.R. & Morgan D.W. *Determining sample size for research activities*. Educational and Psychological Measurement. 1970.
- [6] กรองกาญจน์ เอกพิพัฒน์วงศ์. ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตในการทำงานของครูกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดสตูล. [สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต]. สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่; 2560.
- [7] ขวัญตา เกื้อกุลรัฐ. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาขนาดกลางอำเภอโพธาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 2. [วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต]. ปทุมธานี :มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี; 2554.
- [8] ภัทรกร วงศ์สกุล. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิผลของการบริหารโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานครในเขตลาดกระบัง. [วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต]. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต; 2555.
- [9] สันติ หอมทวีโชค. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี. [วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต]. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศิลปากร; 2554.
- [10] สมเกียรติ บาลลา. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา อำเภอเมืองปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1. [วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต]. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี; 2554.

- [11] นงนุช เพ็ชรชนะ. การบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีลำพูน. [วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต]. ลำปาง: มหาวิทยาลัยเนชั่น; 2559.
- [12] ปรัชญนันท์ นิลสุขและปณิตา วรรณพิรุณ. การปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี: กรณีศึกษา วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย. วารสารวิชาการครุศาสตร์อุตสาหกรรมพระจอมเกล้าพระนครเหนือ : 2556;4;2;148-153.
- [13] วรรณภา ค้วงสว่าง. รูปแบบความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างระหว่างภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงการสร้างพลังเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและความสำเร็จของระบบทวิภาคีของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย.วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี : 2560;28;2;67-83.
- [14] รุจิรัตน์ นาคะรัมย์. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นครุมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครูของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2. [วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต]. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร; 2554.
- [15] ปวีณา บัวชูก้าน. ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูประสิทธิผลของโรงเรียนอำเภอโคกเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2. [วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต]. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา; 2555.
- [16] จรรย์รัตน์ แก้วปัญชันท์. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิผลของการบริหารงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดลำปาง. [วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต]. ลำปาง: มหาวิทยาลัยเนชั่น; 2556.
- [17] สุกัญญา แซ่มอินทร์และสัมมา รชนิชย์. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครกลุ่มกรุงเทพใต้. วารสารการบริหารสถานศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร : 2555;3;1;144-149.
- [18] รัตนา นาคมุสิก บรรจง เจริญสุขและวรรณะ บรรจง. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3. วารสารราชภัฏสุราษฎร์ธานี มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี: 2559;3;1;149-165.
- [19] อรุณรัตน์ บุ่งนาม. คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองเขต 2. [วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต] . ระยอง: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์; 2555.
- [20] อุไรวรรณ คงสิม. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถาบันอาชีวศึกษาเอกชน ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา. [การค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต] . นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลอีสาน; 2557.ข
- [21] จตุรภัทร ประทุม, ประยูร อิมสวาทและสมพงษ์ ปั้นหุ่น. ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27. วารสารวิทยบริการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์: 2559;27;2;119-130.